

Asia: VN/21770/2024

Lausuntopyyntö; Lainsäädäntöhanke ampuma-aselain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Selkeyttävätkö ehdotetut muutokset asealan elinkeinonharjoittajan ilmoitusvelvollisuutta asetietojärjestelmään ja ase-elinkeinonharjoittajan tiedostonpitoa?

Lausunto ei ota kantaa elinkeinonharjoittajia koskeviin osioihin.

2. Mahdollistavatko ehdotetut deaktivoituja ja pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyjä ampuma-aseita koskevat muutokset näiden tarkoituksenmukaisen säilyttämisen?

Yleistä

Suomen Metsästäjäliitto kiittää sisäministeriötä lausuntopyynnöstä koskien ampuma-aselain muuttamista koskevasta lainsäädäntöhankkeesta.

Suomen Metsästäjäliitto on Suomen suurimpia kansalaisjärjestöjä, jonka jäsenenä on yli 2700 metsästysseuraa ja 145 000 metsästäjää. Kaiken kaikkiaan Suomessa on lähes 380 000 henkilöä, joilla on mahdollisuus lunastaa metsästyskortti vuosittain. Valtaosalla heistä on luvallisia ampuma-aseita metsästykseseen. Metsästys on olennainen osa suomalaista yhteiskuntaa, ja suomalaiset metsästäjät tunnetaan vastuullisen metsästyksen edelläkävijöinä.

Lisäksi toteamme, että aselainsäädäntö on muuttunut useaan otteeseen viimeisen 15 vuoden aikana ja erityisesti EU:n asedirektiivi on muuttanut sitä vaikeaselkoisemmaksi tavalliselle kansalaiselle. On nähtävissä, että lainkuuliaisetkaan kansalaiset eivät aina osaa noudattaa kaikkia sen yksityiskohtia. Tilannetta voitaisiin parantaa lisäämällä viestintää lakimuutoksista ja tiedotusta voitaisiin toteuttaa yhdessä eri harrastusjärjestöjen kanssa.

Suomen Metsästäjäliitto pitää hallituksen esitystä pääosin onnistuneena ja sen tavoitteita ampuma-aselainsäädännön sovellettavuuden parantamista sekä deaktivoitujen ja pysyvästi ampumakelvottomien aseiden säilytysääntelyn keventämistä myönteisinä.

Liiton näkemyksen mukaan esityksessä jää kuitenkin epäselvyyksiä, koska deaktivointivaatimuksia koskeva sisäministeriön asetus ei ollut käytettävissä lausuntohetkellä. Kokonaisuutena esitys on hyvin valmisteltu ja tukee tarkoituksenmukaista deaktivoitujen aseiden säilytystä. Liitto kannattaa esitystä edellyttäen, että tulevat asetukset ovat käytännössä toimivia ja järkeviä.

Deaktivoituja tai aiempien kansallisten säännösten mukaan toimintakelvottomiksi tehtyjä ampuma-aseita on nykyisin säilytettävä kuten toimintakuntoisia aseita, mikä ei Metsästäjäliiton mielestä ole perusteltua. Liitto kannattaa esitystä, joka keventäisi näiden aseiden säilytysvaatimuksia ja sallisi niiden säilyttämisen esimerkiksi asunnon seinällä tai muissa vastaavissa tiloissa.

Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta:

Metsästäjäliitto haluaa nostaa esiin kaksi asiaa:

1. 67 b §. Lupien peruuttaminen eräissä tilanteissa.

Ampuma-asedirektiivin henki oli vähentää itselataavien ampuma-aseiden suurikapasiteettisten lippaiden leviämistä. Voidaankin siis sanoa, että direktiivin artikla 6 kohta 3 on muotoiltu väärin: Jäsenvaltioiden on varmistettava, että B luokkaan kuuluvan ampuma-aseen hankinta- ja hallussapitolupa peruutetaan, jos havaitaan, että henkilöllä, jolle mainittu lupa on myönnetty, on hallussaan latauslaite, joka sopii asennettavaksi keskisyrtytteisiin itselataaviin kertatuliasseisiin tai lippaallisiin kertatuliasseisiin ja jonka...

Direktiivin henki oli siis estää itselataavien pitkien latauslaitteiden leviäminen. Miksi siis kertatuliaseseen, jonka latauslaite ei sovi itselataavaan aseeseen pitäisi kieltää? Ruotsi implementoi EU:n asedirektiivin kansalliseen lainsäädäntöönsä vuonna 2023 ja heillä asia on muotoiltu siten, että kertatuliaseseen yli 10 patruunan latauslaite ei saa sopia itselataavaan aseeseen ja jos se sopii, niin vasta silloin itselataavan aseiden lupa on peruttava. Tämä kohta tulisi muotoilla uudestaan ennen lain voimaantuloa.

2. Lisäksi Suomen Metsästäjäliitto pyytää samalla tarkastelemaan ampuma-aselain Harrastamisen jatkumisen osoittaminen 53 a §.

Ampuma-asedirektiivin 10 artikla edellyttää B-luokkaan kuuluvien ampuma-aseiden harrastuneisuuden todentamisen viiden vuoden välein. Sen sijaan direktiivin 11 artiklassa sitä ei edellytä C-luokkaan kuuluvilta ampuma-aseilta.

Nykyinen Suomen kansallinen ampuma-aselaki velvoittaa kaikkia, joilla on toistaiseksi voimassa oleva hallussapitolupa, 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen, erityisen vaarallisen ampuma-aseeseen taikka ampuma-aseeseen, jonka toimintatapa on itselataava kertatuli, toimittamaan todistuksen harrastuksen jatkumisesta viranomaisille 5 vuoden välein.

Itse direktiivi ei siis vaadi, että todistus harrastuksen jatkumisesta viranomaiselle 5 vuoden välein tulisi tehdä kaikista ampuma-aseista, joiden toimintatapa on itselataava kertatuli, vaan direktiivi edellyttää, että seuranta kohdistetaan vain tiettyihin, tietyt ominaisuudet, omaaviin aseisiin, joiden toimintatapa on itselataava kertatuli. Ja näiden seurattavien ampuma-aseiden osalta lupa tulee peruuttaa, mikäli jokin sen edellytyksistä ei täyty.

Direktiivin C-luokkaan kuuluvat muut kuin A tai B luokissa mainitut pitkät itselataavat kertatuliaseet. Näiden osalta 5 vuoden välein tapahtuvaa seuranta ei edellytetä ja näin ollen kansallinen lainsäädäntömme tulisi muuttaa direktiiviä vastaavaksi. Lakimuutoksen seurauksena valtaosa Suomessa metsästyksessä käytettävistä pitkistä itselataavista kertatuliaseista ei enää kuuluisi harrastuneisuuden todentamisen piiriin viiden vuoden välein. Tämä muutos mahdollistaisi poliisin resurssien kohdentamisen yhteiskunnan kannalta keskeisimpiin tehtäviin.

Partanen Jussi
Suomen Metsästäjäliitto ry